

Preus de subscripció

En Barcelona. . . 1'00 ptas. trimestre
 Resto Catalunya. 1'50 » »
 Resto d' Espanya 2'00 » »
 Extranger. . . 15'00 » l' any.

DIRECCIÓ

Viladomat, 164, 4.^{rt}, 1.ra

ADMINISTRACIÓ

Tallers, núm. 45, 1.er

Preus de cada número

Número corrent. 40 centims
 Id. atrassat. 15 id.
 Sucursal pèra cartas y avisos:
 en l' Arxiu líric-dramàtic de don
 J. Gelabert, Unió, 5, 3.er, 2.na.

IMPORTANT

Avuy comensem á publicar per follets, conforme tenim ofert, la popular y xistosa sarsuela catalana de 'ls reputats y aplaudits autors D. E. Vidal Valenciano y D. B. Carcassona, titulada:

LA GUARDIOLA

obra que, á pesar de la celebritat que tèn guanyada, no ha estat impresa fins ara.

Mossen Jacinto Verdaguer

Alguns periódichs han continuat ocupantse de aqueix simpàtic sacerdot, y á pretext de favorir-lo en l' assumpto que ell mateix va fer públich insertant temps ha un extrany comunicat en *El Noticiero Universal*, han estampat consideracions y comentaris que contribuheixen á pitjorar per sa part a'l que s' empenya en sèr víctima de'l procedir de certas personas que l' han protegit, lo protejeixen ara y decidits están á protegir-lo sempre per' apartarlo de'l fang ahont s'ha ficat no havent fet cas de lò que realment li convenia.

En un de'ls passats números vam dir qu'èra aquesta una qüestió delicadíssima y demanábam á la premsa que n' havia parlat, que ans d' ocuparsen de nou procurès béurer en bonas fonts l' aygua pura de la vritat, ó que s' abstinguès de fer judicis á la lleujera.

En molta part ha estat atesa nostra súplica; pero 'l propi mossen Verdaguer ha tornat á fer soroll acudint á la premsa y decidit, segons sembla, á donar escándol, ab lo qual, si no 's tractès de las nobilíssimas personas á qui ell fa referencia, ès ben cert que 'l pobre sacerdot se tiraria terra a'ls ulls;

Per desgracia, mossen Jacinto en lò que li passa, tèn, no ja ofuscada la vista material, sino que experimenta la ceguera de l' ànima y no véu clar per hont camina. A no sèr aixís, s' abstiniria de seguir la conducta que observa, conducta injustificada é impropia de l' home de bè, quant mes de un sacerdot cristiá.

No hem de esforsarnos gayre per' demostrar que mossen Verdaguer comet ab sos escrits un acte de pública ingratitut, encara que siguès cert tot lò que puga dir que en contra ell s' hagi fet per part de la familia de'l Marquès de Comillas y á mes pe'l Sr. Bisbe de Vich; perque de lo que ell fins ara ha dit, resulta que 'l Bisbe Morgades y la familia de'l Marquès li han tingut, durant anys y anys, moltíssimas atencions que per altra part ell per sas bellas prendas mereixia.

Correspóndrer á tanta consideració, á las mostras de deferencia, de confiansa ilimitada y d' entranyable carinyo que confessa tenir rebudas d' ells, ab la publicació de eecrits que 'ls han de molestar y fer desmeréixer en lo concepte públich, no ès digne de cap home que á sí mateix s' estimi y menos ho ès de qui tèn la sort de contarse entre 'ls qu' exerceixen la noble y elevada missió de'l sacerdoti.

Aquesta sola consideració hauria hagut de bastar a'l desgraciat mossen Verdaguer per no deixarli agafar la ploma. No ha estat aixís: ha donat publicitat á las sevas fantasias qu' ell creu realitats, y ab això no lograrà pas millorar l' estat en que ara 's troba.

Precisa enterar a'l públich, ja que mossen Jacinto Verdaguer ho vol; pero ès precis dir la vritat sense

ofuscació, y això ell no ho farà perquè en aquet particular se troba ofuscadíssim.

Mossen Jacinto gosaba de tota la confiança en la casa López: exercia en ella 'l càrrech d' almoynier; era 'l sacerdot de la família: allí estava be—ell mateix ho afirma;—pero desde fa algún temps se sentia delicat de salut y 's trobaba en un estat anémich, a' qual anhelaba trobar curació.

En vista de la ineficacia de remeys que no 'l curaban, un día fent cas de consells amistosos, va decidir-se á visitar á un especialista de Sans. ¡Ell no ho haguès fet, perquè d' aquí arrenca la serie de contractes qu' está experimentant!

Desde llavors molts que ignoraban qui era van saber que la casa de 'l Marquès de Comillas li otorgaba tot lò que volia, y veient bona ocasió per sos instints famélics, abusant de 'l delicat estat de salut de 'l capellá, de sos grans sentiments, de son zel evangélich, acudiren, mes que com moscas á la mel com llops famolenchs, á postrarse a'ls peus de mossen Jacinto que, en son desitj de fer bè, á tots acontentaba ab lo caudal de la caixa de 'l Marquès.

Los explotadors havían trobat una mina que creyan inagotable, y tal vegada ho hauría estat á no sèr la delicadesa d' un de 'ls bons empleats de la casa, que va créurer cumplir son deber extricte y un deber de conciencia fent saber á l' Excm. Sr. D. Claudi López la desmesurada generositat y la caritat exsiva de 'l almoynier.

Aquest avís, una carta d' un parent de 'l Marquès advertintli també lo que succehia, y 'l véurer que mossen Jacinto no milloraba, van fer pensar que podria serli convenient lo repòs temporal y un descans que aquí á Barcelona no era fácil trobar. Pero a' l Marquès li sabia greu dependre's de son capellá predilecte, y á ff de aunar aquets extrems va posarse de acort ab lo Sr. Bisbe Morgades, qui va convenir en que mossen Verdagner anès á Vich una temporada y que durant sa ausencia ocupès lo lloch de 'l primer en la casa López lo P. Güell, parent de mossen Verdagner, segons tenim entès, y vicari de Roda.

Lo Rvnt. Verdagner va estarse á Vich vivint com un patriarca en lo palau de 'l Bisbe, menjant á la sèva dreta, donant esbarjo á sas aficions poéticas; y haventli semblat que li aniria be marxar a' l Santuari de la Gleba, allí va estarse sossegat y quiet ab lo beneplácit de son Prelat; allí va acabar alguns poemas, fins que un día va manifestar desitjós de imitar la vida de S. Francesch.

Per' que poguès satisferralos, se li proposá que en aquet cas li convindria trasladarse á Assís, patria de aquell gran Sant, estant lo Dr. Morgades dispost á costejarli tots los gastos; pero las ideas inconstants que alimentaba deixaban véurer clar que son anhel era tornar á Barcelona, á la boca de 'l llop, a' l lloch ahont havia de trobar la seva perdició.

Las reflexions de 'l Prelat, las amistosas amonestacions foren inútils; y a' l sentirse contrariat, a' l considerar que no se li deixaba fèr la sèva santa voluntat, imbuhit per ideas que en Sans havían penetrat en sa imaginació, sense respecte á qui havia saldat per ell deutes confessats en documents executius que podían afectar á l' honradès de qui 'ls contraguè, expresantse en termes impropis de 'l sacerdot humil, no fent cas de quant lo contrariaba, á Barcelona torná, vivint ab una familia y buscantse molts mals de cap que poden perjudicar lo baix tots conceptes, com veraderament lo perjudican.

A ff de procurar que 's deixès portar pe'ls consells de la prudencia y de la rahò, l' Excm. Sr. Goberna-

dor civil va enviar un Delegat á invitarlo á una entrevista (no á agafarlo); y com en sa morada 'l bon capellá no gosaba per lò que 's véu de una excessiva llibertat, tenim entès que 'l Delegat va haver de fèr ostentació de son carácter d' autoritat per' cumplir la missió que allí 'l portaba.

D' això ha nascut en mossen Jacinto la mania de persecucions que no existeixen.

Mossen Jacinto no ha atès lò que la sana rahò indica, s' ha rebelat contra las disposicions de 'l seu superior eclesiástich, y aquet s' ha vist obligat, ab tota la pena de 'l seu cor—¡ho sabem de cert!—á retirarli 'l permís de dir missa, *únic consol que tenta ell*—segons diu—*en eixa vall de miserias*, consol de 'l qual podia continuar disfrutant si no se 'l haguès privat ell mateix ab son comportament, impropio de una persona de judici clar.

Aquesta és la vritat de la cosa: tot lò que s' aparti de lò que deixem exposat, s' aparta d' ella.

Veji's, doncas, ahont són la calumnia y 'l misteri de iniquitat contra mossen Jacinto Verdagner.

* * *

Pero ara be: suposem per un moment que existís la iniquitat, que unas personas que tant y tant bè li han fet segons confessió espontánea de 'l propi mossen Verdagner, s' haguessen portat ara ab ell de un modo inicuo, li haguessen fet todas las malas partidas que 's paga pensar. Una de dos: ó aqueixa conducta actual é inicua tè cástich en lo Códich penal, ó hauría de sèr d' aquellas que escapan á 'l amparo de la lley humana y solament poden ser tingudas en compte per la justicia divina.

En lo primer cas expedit tenia 'l desgraciat sacerdot lo camí de 'ls tribunals: en lo segon, si 's comprén que un particular qualsevol, una persona de poch arreladas creencias, un home de baixas passions, un de temperament exaltat haguèssin acudit a' l desahogo y á la venjansa dient per tot y á tothom mal de 'ls infucos, bescantantlos, rebaxantlos, fentlos tot lo mal possible, no pót abonarse que un capellá ilustrat, un bon ministre de Dèu que com á tal és fervorós y humil, un sacerdot, en una paraula, com sempre ha estat y com és de voler que siga sempre mossen Jacinto Verdagner, hagi armat escándol en lloch de considerar que aqueixas penas suposadas tan grans com vulga, són lo pés de la creu que li toca portar en lo Calvari de la vida; són la pedra de toch ab que Dèu vol avalorar la forsa de fé y resignació de 'l ánima de 'l sacerdot y que precisament semblants penas li han de donar la esperansa de que á l' hora de la mort li obrirán de bat á bat las portas de la gloria celestial.

No obrar aixís és, y mes en un bon capellá, apartarse de 'l camí que la religió marca.

No diem donchs qué será quant la iniquitat no existeix.

Y no hi és, no, en aquet cas.

En proba d' això, sabem que las personas á qui ell ataca han pagat molts deutes de 'l pobre capellá; sabem que han previst lo que pót succehirli y que alguna d' ellas l' ha inscrit en una societat á ff de que may li falti lò necessari per' la vida; sabem—y això ho oferim formalment desde aqueixas columnas á mossen Jacinto Verdagner—que si abandona aqueix camí que avuy per avuy per' ell és de perdició temporal y espiritual, se li permetrá fixar la residencia allá ahont vulga sense que baji de pensar en sa manutenció que será mes que decorosa, y si li convè fèr un viatge per Espanya ó per l' extranger á ff de dis-

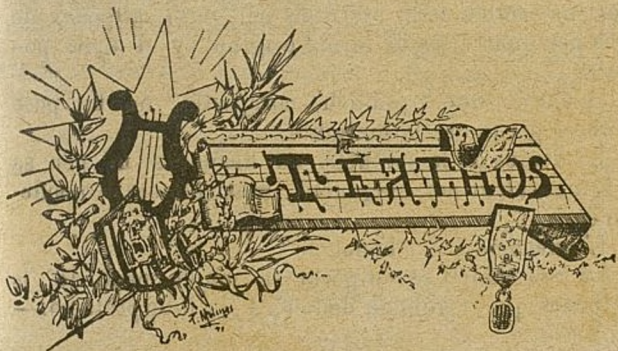
treure's y lliurar-se de la anèmia que augmenta 'ls sèus mals, se li pagarán tots los gastos d' ell y de una persona que l'acompanyi, elegida per ell mateix.

Ja véu, donchs, mossen Jacinto Verdaguer si está á la sèva má treure's de sobre 'l pés de la desgracia que l' agobía.

Nostre Director pensaba ferli en particular aquesta oferta; pero ja que l' interessat capellá acut á la publicitat, 'ns permet dirho publicament també, afeint que está disposat á conferenciar ab mossen Jacinto sobre 'l cas allá hont aquet desitji.

Lo Director créu, y també la Redacció, que aixís se fa un bè a'l capellá que busca consol á las sevas penas, per lo qual preguem á quants estimin á mossen Verdaguer que procurin no 's mostri sòrt á la veu de qui pòt endolcirli las amarguras de la vida.

P. DR R.

Tívoli.—Solemnitat líric-dramática resultá la funció de dissapte passat posant en escena la bellíssima obra de Ventura de la Vega y de 'l Mtre. Barbieri, titulada: *Jugar con fuego*.

Feya molts anys no s' havía representat; aixís és que, per nosaltres y per molts, fou un verdader estreno.

De joya teatral l' ha classificat la empresa y no ha estat desafortunada.

L' insigne Ventura de la Vega aportá á la joya esmentada argument original, personatjes arrencats de la vida real, pintats ab los colors vius nascuts de l' observació profunda de 'l subjecte, y posadas arreu situacions culminants que á mes de facilitar lo treball de 'l músich, fa creixi l' atenció de l' auditori á 'l temps que s' acosta 'l desenllás.

Aquests són los materials valiosíssims que per la obra entregá á 'l mestre Barbieri l' eximi escriptor y autor dramátich Ventura de la Vega.

Y l' autor de tantas y tantas aplaudidas composicions que un día omplenaren los escenaris d' Espanya, l' inspirat autor de *El Barberillo de Lavapiés*, llensá en lo pentágrama á torrents l' inmens caudal de sa sempre fresca inspiració, de sos profundos coneixements musicals.

¡Alló és fer música! Tractada ab tota l' amplitud melódica y dintre 'ls mes rígrits preceptes escolástichs, donant á cada personatge los tochs característichs de sa fesomia moral, fent funcionar las veus dintre 'l círcul de lo fácil y original, y portant lo tot de l' obra 'l sello peculiar de l' inspiració y la ciencia.

Aixís resultá que abdos, músich y poeta, compenetrant-se de la idea cardinal que anima a'ls personatjes de l' obra, feren d' aquesta una verdadera joya

teatral de inapreciable riquesa y d' inmens valor artístich.

Pera probar lò apuntat no cal citar números de música: s' acaba dient *tots*, ja que tots reuneixen los qualitats enumeradas.

Respecte l' execució, aná aquesta com una seda.

La Srta. Montilla (¡llástima com no diu tot son paper cantant!) demostrá possehir magnífica y extensa veu y perfecta escola de vocalisació y un sentiment exquisit y delicat. Coneixedora con bona artista de 'ls efectirmes que mes grata impressió deixan á 'l públich, se prepara y ataca ab valentía y seguritat las notas mes agudas de sa particella, perfeccionant d' eixa manera lo plan concebut y escrit per l' autor.

La Srta. Arizmendi contribuí ab sa discreció á fer mes irreprotxable l' execució de l' obra.

Los Srs. Sigler, Gamero, Alcántara y Visconti, veieren pagada pe 'l públich sa perfecció ab nutrits y entussiasmas aplausos. S' ho mereixian.

Qui 'ls mereix també és l' estudiós director d' orquesta Sr. Pérez Cabrero. No hi ha dupte que á son cuydado y carinyo 's déu que algunas obras estrenadas en aquesta temporada y que han tingut relativa acceptació per part de 'l públich, hagi sigut deguda aquesta relativitat á la esmerada y acertada direcció que hi ha donat lo citat mestre.

Tenim un especial gust en dirho: 'l Sr. Pérez Cabrero va en camí de sèr dintre poch temps, un verdader director d' orquesta.

¡Se 'n arrastran tants de matute!

—CONCERTS D' EUTERPE.—*Sext de la temporada.*—Componían lo programa obras per tots los gustos: desde la *Euterpense*, de Manent, á l' *Ave María*, de Gounod.

Boníssim efecte 'ns produhí la gavota de *El rapto*, de Nicolau.

La mitjdiada, com sempre. No la posaríam may en lo programa.

Lo cup resulta cada vegada mes la joya de la música coral popular.

Mignon, lo caudal inmens de bellesas apreciadas de tots los públichs. Lo nostre, entussiasmat, demaná la repetició.

Goigs y planys y Una fontada, de Clavé, aplaudits.

Ave María, de Gounod.

Tenim falta de temps y d' espay pera parlar de l' obra y sa execució que fou magistral.

No podentho dir tot preferim callar.

Anem á la cantata-himne, titulada *¡Gloria al arte!* lletra de E. Benages y música de Joan Goula y Soley.

Lo treball de 'l Sr. Benages és defectuós y no respón per complert á l' idea cardinal de la composició.

La música corre parellas ab la lletra.

Sentim en l' ánima tenirho de dir: las composicions de 'l Sr. Goula no las trobem may que encaixonin en las exigencias de tota obra d' art.

Totas pecan de falta de originalitat y excès de *fanfarre*, confusió entre las veus y l' orquesta y algunas cosas sobreras que per res serveixen.

Aixís resultan aquellas tres tandas de cornetas. ¡May havíam sentit ni vist cosa mes desgraciada!

Hi falta la magestuositat de la cantata, la elevació d' ideas d' aquell que las dirigeix á l' arca santa de sas aspiracions, desitjos y sentiments, y aquella severitat y grandesa que reclama tota obra que evoca la memoria d' un mort per glorificarla.

Y aquí 'ns referim á la de 'n Clavé,

Y aquesta és una idea equivocada de 'l Sr. Bena-

ges. Clavé no personificaba l' art: era representació, si's vol, d' una de sas manifestacions mes bellas; pero may

*al exclamar España ¡Gloria al arte!,
resuena por doquier ¡Gloria á Clavé!*

Aixó és una heretjia artística que creyem tenim lo deber de fèr constar.

La direcció, com may haguès anat tant bè,

Lo Sr. Pérez Cabrero mereix un aplauso, y Lo TEATRO CATALA, ayment com sempre de fèr justicia, li envia valguense de—MODEST VIDAL.

Eldorado.—L' intel·ligent y actiu empresari D. Joan Molas ha romput en part ab la ruta establerta per las obras de'l *género chico*, presentantnos un espectacle digne de teatros de primer ordre.

Y això no ho diem per la companyia dramática valenciana y castellana que, tot y sent bona, no és cosa de'l altre món: tots los actors que la componen valen molt, som los primers en reconèixerho; pero algunas de las obras fins ara representadas, no han tingut la deguda interpretació.

Nos referim per las llohansas á la companyia de ball que dirigeix lo reputat mestre Sr. Ansaldo.

Numerós, distingit y escullidíssim personal pórtia; en son repertori hi figuran las mes celebradas y modernas obras d' aquest género, y en sa execució no sols s' hi véu la mà destra de son director sino las condicions excepcionals d' alguns de'ls artistas.

D' això n' han donat evidents probas en lo ball nou *I Thea zi (La diosa tiene vida)*.

Y anem á comunicar á nostres lectors las impressions sentidas dissapte passat, dia d' inauguració de temporada.

La companyia de declamació dirigida pe'l conegut actor D. Manel Llorens posá en escena *Chifladuras*, de Vital Aza, y *Toni y Manene ó Chuan de la son*, y demostrá sas especials condicions per las obras de son país.

Los aplausos de la numerosa y escullida concurrencia coronaren lo final de la xistosíssima comedia valenciana.

Lo ball *I Thea zi* és d' argument molt gastat.

En sa execució tots s' hi lluhiren. La primera pareja Staccione-Molasso fou ab justicia aplaudida per sa seguretat, aplom y lleujeresa, y sobre tot per sa distinció y elegancia mímicas. En lo pás á dos se desbordá 'l públich, demanant la repetició.

No són de menos estima y mérit la bellíssima Srt. Argia Bozzinati que ha pres de 'l Sol de qui 'n representa filla, un esquitx que cèga y seduheix, y las simpáticas Sannásaro y Ambroggio que per sa gentilesa y suma elegancia atrauen las miradas de la jovenalla devota de las mes paleras y correctas manifestacions plásticas de l' art.

Los nutris aplausos ab que 'l públich corona sos treballs, són proba palpable de lò molt que valen y de que és reconegut son mérit.

La música no tè res que digne sia de menció. Sols ne farem per haver sentit tot un número enter de *La vuelta al mundo*, de nostre difunt Barbieri.

A 'l sentirho volsam cridar una parella de guardias civils, ó llejirlos uns articles de 'l Códich Penal.

També és digne de véurer la riquesa de trajos y 'l magnífich atrés que exhibeixen.

Las decoracions no 'ns produheixen l' efecte que sens dupte en altra part deuen produhir.

En aixó estem massa ben acostumats.—A. de la F.

Granvia.—La única novetat de la setmana ha sigut la presentació de Ugo Biondi, imitador de 'ls

exercicis de l' inimitable Frégoli, de'l qual diu que és *deixeble*.

Lo retrá diu: «qui pèga primer pèga dos cops;» pero nosaltres, ampliant l' idea, diem: qui pèga primer y be pèga per sempre.

Aixó ha confirmat lo Sr. Biondi. Y no volem pas dir que li faltin condicions pèra semblarse á son mestre; las hi reconeixem. Pero li manca aquell ayre distingit, aquell desembrás, aquella soltura, aquella rapidés en las trasformacions, y, per últim, aquell domini en la veu de falsset.

Mentres aixó no obtingui, no prodahirán ni las obras ni las cansonetas l' efecte que han produhit sempre.

Jardin Español.—*En l' aplech de S. Medí* se titula la sarsueleta estrenada dissapte passat.

Es son argument un verdader aplech de incidents que donan lloch á escenas inverossímils, á entradas y sartidas y á certs xistes que, tot y fent en lo local moita fresca (¡sort d' aixó!), fan suar de bó y de valent.

La música és superior á la lletra. Lo primer coro, que 'ns sembla estar escrit sis per vuyt alternat de tres per quatre, és de forma original y d' ayre popular.

¡Llástima que 'l públich, corejantlo, no hi posa atenció perque se la mereix!

Lo demés de la sarsuela no despunta ni per sa originalitat ni per elegancia, musicalment considerada.

L' execució..... bona.

La Sra. Martí se 'n pórtia la major part de 'ls aplausos que 'l públich dedica á la interpretació.—ROMEO.

¡SEMPRE!

A MERCEDES

¿Sempre m' estimarás? ¿sempre? ¿M' ho juras, videta de'l mèu cor? ¿Será vritat que encara guarda 'l món dolsas venturas per' qui may ha sigut afortunat?

¿Sempre m' estimarás, sempre m' aymia? ¿Ja sabs be lo que dius,? ¿l' afany no 't ment? Sempre vol dir per sempre, nit y dia sense parar ni un punt, ni un sol moment.

Sempre vol dir etern com lo celatje, com los astres que 's veuhen titilar com l' aura que tè niu en lo boscatje, com las onas inquietas de la mar.

Etern com ho és lo sol que may se cansa desfent las ombras de la eterna nit, etern com lo pertum de la esperansa que és la flor ideal de lo infinit.

Etern, igual que Dèu, eix Dèu que 'ns mira, eix Dèu que sab lo toch de ma passió, eix Dèu que vibracions dona á ma lira y llum inestinjible á ma rahó.

¿Sempre! ¿sempre! Mercedes, ¿n' estás certa? Ten compte lò que 'm dius, cor de'l mèu cor; ten compte lò que dius, que si 's desperta l' ilusió, 'l desengany pót darli mort.

¿Estima'm sempre, sempre, gloria mía! estima'm sempre, sempre sens parar com los astres y l' aura, com lo día, com lo sol y las onas de la mar.

Estima'm sempre, sempre, y ma ventura
será eterna com Déu enllá de'l món:
estima'm sempre, sempre y ta hermosura
será llum y corona de'l meu front.

No vull, videta mèva, altra memoria
ni altra grandesa que l' amor que 'm tens,
puig cent coronas donarè de gloria
per una de amorosos pensaments.

J. M. DURÁN.

18 Agost de 1895.

COMUNICATS

Sr. Director de Lo Teatro Catalá.

Present

Barcelona 12 de Agost de 1895.

Molt Sr. meu: en lo número de Lo Teatro de la set-
mana última, hi ha una composició firmada per D. Joseph
Roig y Cordero, que havia ja publicat un setmanari
regional fá cosa d' uns set ó vuyt mesos.

Fins aquí la cosa no ofereix rés de particular. Pero és
lo cas que la aludida composició; que indugudament firma
l' tal Joseph Roig y Cordero, és un timo fet ab totas
las campanillas a'l que suscriu la present.

Y si no, vegi. En la página 567 de'l número de *La Es-
quella de la Torratxa* corresponent al dia 9 de Septem-
bre de 1892, hi ha la següent

INTIMA

Vaig jurar que res diria
á ningú de mon amor,
y avuy c' asi tot lo poble
sab que t' estimo ab passió.

La boca l' he dominada;
pero la mirada no:
y ella ha sigut qui, indiscreta,
ho ha revelat á tothom.

Pro encar' que molts enrahonin
fins ab exageració,
no han de donarte quimera
las sévas murmuracions.

¿Qué saben, los infelissos,
qué saben ells de l' amor
ni de los plahers de l' ánima
ni de'ls sentiments del cor!...

Déixa'ls, donchs, parlar, aymía,
y no 't donguin desconsol,
puig las més de las vegadas
ó totas sens excepció,
és sols la enveja qui parla,
y la enveja no té cor.

Firmat: JAPET DE L' ORGA

Ara vostè compari las duas composicions y jutji des-
prés de la moralitat literaria d' en Joseph Roig y Cor-
domí.

A'l notar la primera *afanada* escriguí á 'l Director
de'l setmanari á que he fet referencia, posantli demani-
fest mon descobriment. Dit senyor tingué á be no fèr
pública ma delació, com li pregaba, potsèr per una com-
placencia mal entesa, y son silenci de llavors ha donat
ara ocasió y motiu á que en Joseph Roig y Cordero,
confiant en la impunitat que logra son delictè literari y
olvidant que *nunca segundas partes fueron buenas*, ha-
gi sorprés la bona fé de vostè pretenent donarli gat per
llebra.

Avans d' acabar permeti'm, senyor director, que desde
aquestas planas ofereixi á 'l rata reincident Joseph Roig
y Cordero unas quantas dotzenas d' intimas inéditas,
per si vól intentar la publicació de las mateixas ab la
seva firma. D' aquesta manera ell podrà engalanarse ab
agenas plomas sense pòr de que 'l pugan treurer á la pú-
blica vergonya y jo no tindré 'l sentiment de véurer
destrossat cap mes de mos treballs, que no per insigni-
ficants y humildíssims estimo menos.

Dispensi la molestia, senyor director, y disposi de son
afm. S. S. y amich Q. L. M. L. B.

JAPET DE L' ORGA.

CRIDA

LEMA: ¡Teterí... Teteré!

A'l carrer de Tamarit
fa poch temps que s' hi ha instalat
una nova Societat
per passá 'l temps divertit.

De'l carré és bastant amunt;
á la part dreta; botiga,
y per molt topo que un siga
no pót equivocá 'l punt.

¡Teterí!...
Ja s' ha comensat la crida
¡teteré!...
escolteu lo que ara vé.

Deixant lo portal atrás
y sense fer dilacions
se baixan tres esglahons
anant sempre dret a'l nás.

Sense passá cap marluga
trobareu que 'l cor s' aixampla
veyent un saló molt ample
que és lo de la ballaruga.

¡Teterí!...
Hi cargolan balis á dojo
¡teteré!...
las parellas molt rebè.

A'l fondo d' aquest saló
s' admiran dos finestrals
acostats y molt iguals
que acaban en puut rodó
Cap á l' ángul de l' esquerra
un portal dona per fi
pás á un modestet jardí
sembrat.. de sorra per terra.

¡Teterí!...
Allí hi ha taulas per pendre
¡teteré!...
'l rich y aromós café.

Si be és a'l camí de Sans,
d' esguerrats, gracias á Déu,
á dintre cap ne veureu;
tothom gasta peus y mans.

Si de'l ball entre 'l trontoll
coixeja algú de vegadas
és degut á trapitxadas
que ha rebut á l' ull de poll.

¡Teterí!...
Físicament á n' als socis
¡teteré!...
ni 'ls sobra ni 'ls falta ré.

Allí regna la brometa
ab xistes de bona mida
que á la noya mes pansida
fan escapar la riallefa.

Los reys de'l bullici intern,
los que mes se distingeixen
són, l' Elútrich ¿no 'l coneixen?
en Ramonet y 'l Govern.

¡Teterí!...
Són capassos de fer riure
¡teteré!...
hasta á... dos morts si convé.

Joves que feu xerinolas
y los diners malgasteu,
allí vos divertireu
gastant al mes dos endolas.

Suma d' escassès may vista
que crech que 'n pót disposar
tant lo qui ha de treballar
com lo qui és capitalista.

¡Teterí!...
Alliste'us á la bandera
¡teteré!...
D' entrada no 's paga ré.

Noyas que de'l matrimoni
voleu ingressa' en l' estat,
frequenten la Societat
«Ateneo de San Antoni.»

Que allí sense cap treball
y tant sols obrint be l' ull
hi trobareu qui us escull
per' que os tirin trona avall.

¡Teteré!

Feu lo que mes us convinga
¡teterí!...
aqui faig punt. *C' est fnt.*

IGNASI GATUELLAS.

Mataró 12 d' Agost.

Mòlt Sr. meu: Dissapte, día 10, en la societat Nova Constància, la companyia Borrás va fer funció ab *La Portera de la fàbrica*, ja vista, pero que va agradar.

La Srta. Sala y 'ls Srs. Borrás, Virgili y demès, estabàn mòlt en caixa.

Abí diumenje, en Euterpe, representàren lo drama en 8 actes *El registro de la policia*, que sigüé funció en la que reculliren mòlts aplausos en la part de *Jaime* 'l senyor Virgili qu' estigué admirable, y en la de *Pedro* 'l Sr. Borrás, també admirable; la Srtas. Sala, Morera, Delhóm y Caparó treballaren ab gust; los Srs. Serrallara, Guitart, Odena y 'ls demès també feren tot lo que 's pót desitjar, representant ab acert.

La concurrència escassa; jo crech á causa de una festa de carrer.—E. R.

S. Feliu de Codinas, 14 d' Agost.

Hi ha aquest any bon número de forasters estiuhejant en aquesta població. Entre las familias distingidas, s' hi conta la de'l curial don Víctor Font y Casellas, que fa uns quinze días se troban entre nosaltres.

A las familias forasteras 'ls agrada mòlt que varis aficionats a'l teatro hagin organitzat funcions, contant ab la cooperació de l' aplaudit actor don Jaume Molgosa.

Las representacions se donan en lo teatro de'l *Casino Felicense*. Lo Sr. Molgosa procura que ofereixin varietat, havent posat, entre otras bonicas pessas, las que 's titulan: *Las tres alegrias*, *Cura de moro*. ¡Dorm! y *Un caballero particular*, en las que s' han portat divinement, á mes d' ell y la seva filla Susagna, 'ls Srs. Carbonell, Más, Danti y altres quals noms ignoro.

La Srta. Molgosa y 'l jove Sr. Prats, s' han lluhit en gran en la sarsuela *Chateau Margaux*, que ha proporcionat mòlts aplausos.

També és just elogiar a'l jove pianista don Emili Serra, que revela grans dots per 'ser un profesor de primera.

Felicito á tots, y 'm felicito jo, que puch passar alegres vetlladas.—A. G.

Vilanova y Geltrú, 14 d' Agost.

Diumenje á la tarde la última representació de'l drama *Miel de la Alcarria* va obtenir esmerat despenyo.

A la nit ab un ple extraordinari, tingüé lloch l' estreno de'l drama *Muley Omar*, original de don Joan Ferrer y Soler. Sigueren pintadas per aquesta obra tres magníficas decoracion per nostre paísá don Gaspar Miró y Lleó, que reuneix mòlt bonas condicions per la escena: tenen bona perspectiva y són apropiadas á l' época.

Los papers de *Habasia* y *Zulima* foren desempenyats per las Sras. Ferrer y Salas respectivament; los papers de *Muley Omar*, *Sidi Adh Alah*, *Abderraman* y *Mahomet*, pe'l Srs. Tressols, Miquel, Giménez y Casals; los senyors Bozzo, Daroqui, Rubio y Doménech tenian á son càrrech los de *Alcasin*, *Acor*, *Aben Zofir* y *Sidi Husen* respectivament.

La Sra. Ferrer demostrá la seva privilegiada inteligencia ab la seguritat que desempenyá son paper, obteninthi estrepitosos aplausos en tots tres actes.

Los Srs. Tressols y Miquel donaren proba de lo que valen; lo primer per la facilitat ab que recita ó declama y per la animació y vida que sab donar á la escena, rebé estrepitosos y unànims aplausos; lo Sr. Miquel presentá la verdadera realitat de'l tipo de la obra, obtenint aquesta una execució esmeradísima.

Aquesta obra conté escenas en que 'ls actors se hi poden lluhir, y ademés la versificació és preciosa y delicada, y aixó feu que a'l final de'l segon acte sigüés cridat l' autor, que 's presentá en lo palco escénich.

Després de'l acte tercer fou demanat tombe 'l Sr. Miró, autor de la part escenográfica.

A'l final de l' obra foren cridats autor y actors mòlts vegadas.

La obra va agradar y és de créurer que será repetida, puig la empresa pót contar ab bonas entradas.

Per' dijous está anunciada la segona representació.—LO CORRESPONSAL.

Tarragona, 12 d' Agost.

Sr. Director: Degut á las gestions de don Pau Ricomá, representant en aquesta ciutat de la casa Ayné, y aprofitant la estancia en la mateixa de'l distingit pianista y paísá nostre don Emili Sabater, s' organitzá un concert dissapte passat, prenethi part també 'l reputat violoncellista don Pau Casals.

Lo tractarse de dos notabilitats tarragoninas m' impulsa á sèr mes breu en la materia.

Totas las composicions foren fllement interpretadas. Lo Sr. Sabater va estar mòlt acertat á l' interpretar la *La Polonesa en la b.* de Chopin y la *Rapsòdia*, de Listz, en las quals recullí innumerables aplausos.

Peró ahont arribá a'l *delirium* lo públich fou en la *Caprice Hongrois*, de Dunkler, y sobre tot en la *Tarantela*, de Popper, en las quals lo Sr. Casals demostrá que maneja ab la mateixa facilitat lo violoncelló com ho fa Sarasate ab lo seu violí. Jove de 18 anys, denotá sèr un verdader artista, arrencant de sa harmonios instrument, notas que arriban a'l fons de'l cor, frasseija ab una pulcritud que verdaderament encanta y té sentiment artístich.

No acabaré sens donar las gracias a'l Sr. Ricomá, per havernos proporcionat una vetllada que formarà época en los anys artístichs d' aquesta ciutat.—JOAQUIM BAS.

Hem rebut una carta de nostre ilustrat corresposal de Tarrassa, y en ella 's queixa de la gacetilla inserta en lo número de nostre periódich corresponent á dissapte passat, en que 's feya poch favor á aquell públich, donant com á proba de poch gust literari la circumstancia d' haver escullit *Lo cantader* los organitzadors de la funció donada en l' Ateneo Tarrasench per honrar la memoria de'l malhaurat poeta D. Frederich Soler.

En dita carta se hi llejeixen los següents párrafos:

«Lo públich de Tarrassa sempre ha apreciat tot lòbo que s' ha presentat ee qüestió de teatros, y una proba de aixó és que sempre que havian vingut las companyias de Romea, Borrás, Tutau y altres, havian contat ab verdaders plens. Aixó no vól dir que fa cosa d' un any no's veu tant concorregut com avants á causa, tal vegada, de la crisis mes ó menos forta ó de haverse perdut un tant l' afició a'l género que 's representa, com aixís mateix passa á Barcelona y altres poblacions de mes importancia que Tarrassa.

Respecto á que si l' Ateneo ha fet aquesta ó aquella funció y volguerho aplicar a'l públich tarrasench, demostra una vegada mes estar poch enterat de'l assumpte qui tal diu; puig si bé és veritat que 's representaren obras impropies de l' acte, també és veritat que 'ls senyors Joseph Rius y Andreu Massagué's retiraren á case seva no fent cap treball per aquell acte, en vista de que 'l primer día que 's reuni la Comissió nombrado per' acordar una obra digna de'l poeta, se n' escullí una que valia la pena, estanti conformes tots, y després un sol membre de dita Comissió junt ab un sol de la Junta acordaren per las sevas conveniencias posar en escena aquella famosa *fantoxada* haventhi en aquella casa un verdader altercat; pero 'l públich demostrá sa protesta assistint en tant poch número que feya pena.

Crech que no hi ha que fer mençió de certes coses que puguin publicar aquest ó aquell periòdich local, puig és donat una importància y una publicitat que no val la pena; y si arriba l' cas ja 's farà justícia desde las columnas de LO TEATRO CATALA. Crech que dos ó tres homes no són lò públich de Tarrassa.»

Agrahim a' l zelos corresponsal la manera com surt en abono de' ls tarrasenchs, y celebrem que protesti de que s' escullissin produccions impropies de personas ilustradas.

Si hi ha misteris que aclarir, ja sab que pót ferho desde las columnas de LO TEATRO CATALA que tracta todas las qüestions ab elevació de miras, ab rectitut, desinterés é imparcialitat per' correspondrer sempre á la dignitat periodística.

—Nostra paysana, la célebre diva Josephina Huguet de Arnold, se troba en Barcelona després de haver fet una brillant campanya artisticu per Espanya.

Sabem que la Sra. Huguet, avuy una de las notabilitats en la escena lírica, está ventatjosament contractada per l' empresari de' l teatro de la Scala de Milán, ahont cantarà *Lakme*, que tantas y tan merescudas ovacions li ha proporcionat en los primers teatros de l' extranjer.

La Comissió organisadora de las funciones teatrales que 's preparan en la important vila de Sitjes, ab motiu de la festa major, sabent que la Sra. Huguet está entre nosaltres, ha procurat combinar una representació extraordinaria d' ópera y ha lograt que tan excepcional y distingida artista acceptés las proposicions per cantar una de las de' l seu repertori. La Sra. Huguet pendrà part en la funció que diumenje 25 tindrà lloch en aquella pintoresca població, en qual teatro 's cantarà probablement la ópera *Rigoletto*.

—Corren veus de que 'l distingit primer galán don Francisco Ortega formarà companyia per' actuar durant la temporada d' ivern en lo teatro Granvía.

—Lo primer actor de carácter D. Jaume Martí, está escripturat per la empresa de' l teatro de Novedats.

—La Sra. Tarés, lo Sr. Fages y alguns altres artistas donan actualment funciones en lo teatro de Banyolas.

—La Societat humorística «La Seba» anuncia un altre certamen literari-satíric, otorgantse en ell los següents premis ordinarijs de 'ls quals donem coneixement copiant a' l peu de la lletra una part de 'l Cartell:

I. *Flor Artificial*, á la mellor poeſte que no essent en prosa resulte més festiva é menos ignoscenta. El irrefelís guanyador de aqueix premi dif. de resignació é fantasía, deurá fer present al Galan de la sua elecció, qui pujará á dalt á presidir é fer el parlament de gracias.

II. *Pom de Violes*. S' adjudicará á la mellor lletrera festiva ó satírica que ab mes salero cante Las Penas del Solter.

III. *Ram de Llorer* pera l' estofat. Al mellor romanç que ridiculisi un fet d' armes bunyol.

Á mes, alguns Sebas han enviat pera que sían adjudicats, els premis que segueixen:

IV. *Objecte d' Art* (no de pescar). Ofrena d' un Seba fill de sa mare, á la mes garbosa poeſia que canti las excelencias de «La Seba».

V. *Un objecte que farà fum*, donatiu d' un Mestre de Nyinyol á la més aixelebrada epístola ridiculísant un costum popular extranjera adaptada á nostra terra.

VI. *Un preciós Dibux al acer*, donatiu d' un Pintamonas, á la mellor col·lecció de humoradas escritas ab bon-humor é qual número no passi de vint.

VII. *Un treball d' Argila cuyta*, que ofereix un deixeble de En Piedrasanta á la mellor composició poética que descriga les penes d' un Sabater tronat.

VIII. *Un busto en baix-relleu* del emperador Clavdivs, (en bronzo) enquadrat en artístich plafó de caoba, ofrena d' un Seba molt poeta, al que mes bé descriga ab

vers, el desespero del Centurió al veures desdenyat per la raspa de Caifás.

IX. *Colecció d' Obras* d' un autor clàssich, elegantment enquadernadas, á la mes original poeſia escrita en llenguatje municipaleſch.

X. *Un objecte Artístich* al treball en vers ó prosa que ab més acert ridiculisi la seba del modernisme.

XI. *Una elegant relotjera* de sota taula, ab son corresponent relotje de Senyora, ofert per un Magus Tantodas á la millor colecció de concells á las donas, no poguent baixar de 29 ni passar de 30, é habent de ser escritas en redolins.

XII. *Una sorpresa* indispensable á un pare de familia, al que dongui explicacions mes claras de perquè hi ha un matalassé que titula la seva botiga *La Realidad*.

XIII. *Edició de 1,000 etzemplars* de la mes estrambótica décima de Nadal propia per un Sereno.»

Los plechs deurán dirijirse a' l Secretari (Valldonzella, núm. 48, 2.º, 1.ª) avans de' l dia 1 de Septiembre próxim.

Soluciones á las cavilacions de 'ls núms. 238 y 239

Núm. 238: Xarada: *Mico*.

Quadrat numerich;	5	9	3	7	1
	1	3	7	5	9
	7	1	9	3	5
	9	7	5	1	3
	3	5	1	9	7

Geroglifich: *Viudu y Nuvia*

Núm. 239: Targeta: *Las Joyas de la Roser*.

CORRESPONDENCIA

J. Umbert: fluix, fluix: J. Franch (S. Feliu de Llobregat), pot continuar senthi. Pepet Martí, fassin de catalans. J. Guasch, la Intima no 'ns fa: lo altre si. R. Molis, li enviarem tot ó casi tot. J. Vidal, son noms massa rebuscats, que resultan recargolats y no poden ser empleats. Cap de trons, ja las anem posant. Quimet Costa: massa just. Matias Arquer, n' ha d' apendrer de fer versos.

Imp. Pujol y C. - Tallers, 45

CASAS RECOMANADAS

Magatzem de pells de **J. Pous**, Freixuras, 6.

Sastrería de teatros, de E. Vasallo Malatesta, Asalto, 14.

Botiga de calsat de **Francisco Grau**, Plassa de Santa Ana, 23.

Fotografía de **A. S. (Xatart)**, Carme, 3, tercer.

Taller de atrás de **E. Vidal**, Ronda S. Pau, 48.

Successors de T. Vidal, Consulat, 15. (Casa fundada en 1812.) Gran magatzem de matalassos.

La Imperial, Conde del Asalto, 25.

Sastre de teatros, Francisco Tey, Sadurn, 14, 1.º

Inimitables **anissats** de A. Bistard y fills. (Santa María (Mallorca), se venen en las principals botillerías y colmados.

La Gran Liquidacion

LA CASA QUE DA LOS MUEBLES MAS SÓLIDOS Y BARATOS

Un mobiliario non plus ultra

Una cama de Viena ó de hierro (matrimonio), un somier, un colchón, una cómoda con marmol, 6 sillas rejilla, una mesa noche, un espejo, una mesa comedor, 6 sillas y un palanganero,

todo por 30 duros

Hay camas de Viena con somier, colchón y almohada

A 32 PESETAS

Riera Alta, núm. 48 — Barcelona

SANTASUSANA

Santasusana Santasusana

MAQUINAS PER CUSIR
Y PER FER MITJA

APARATOS DE PENDRER DUTXAS

Preus sens competencia

Carrer de 'l Carme, 34.—Barcelona

ARXIU Y COPISTERIA

(VERS Y MÚSICA)

DE

Joseph Bonnin

Puntualitat y esmero en servir

Passatge de Madoz, núm 5, 2.ªn

Gran establecimiento de música

Instrumentos, pianos y armoniums

DE

Juan Ayné

FERNANDO VII, 51 y 53 y CALL, 22.—BARCELONA

Especialidad en pianos de alquiler.

Guitarras desde 5 pesetas

JUAN BUSQUETS

FABRICANTE DE ANISADOS

Premiado en las Exposiciones de París y Barcelona

Gran surtido de vinos legítimos

DE JEREZ Y MÁLAGA

Despacho: BAJA S. PEDRO, 28

Arxiu y copisteria

DE

FRANCÉSCH PEREZ POL

Roig, 24, Entresuelo

A CASARSE TOCAN

Por 30 duros el mobiliario siguiente:

Una cama Viena (matrimonio), un somier muelles (matrimonio), una cómoda con mármol, seis sillas regilla, una mesa noche con marmol, una mesa comedor, seis sillas comedor, un elegante espejo y perchas. Además hay camas de Viena á 20 pesetas, y de matrimonio á 35. Sillas de regilla á 44 pesetas docena. Juegos de Lavabo Viena mármol á 24 y gran surtido de muebles de todas clases á precios de fábrica.

LA IMPERIAL, Conde del Asalto, 25

GRAN TALLER DE SASTRERÍA

La Moda Elegante

7, Plaza Santa Ana, 7

INMENSO Y VARIADO SURTIDO

en géneros de alta novedad para la presente temporada

Trajes á medida desde 4 á 25 duros

Corte y confección inmejorables

Ayuntamiento de Madrid